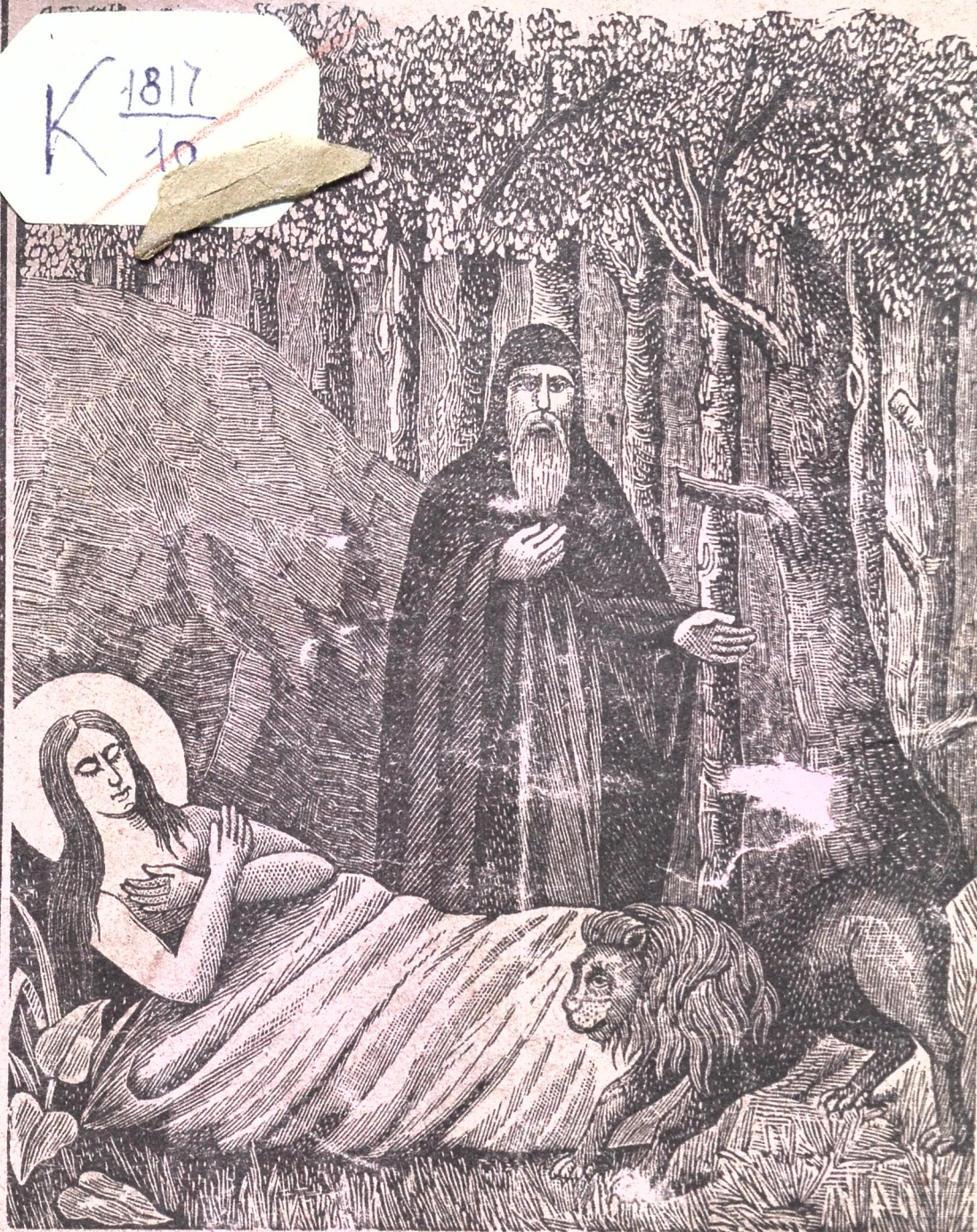

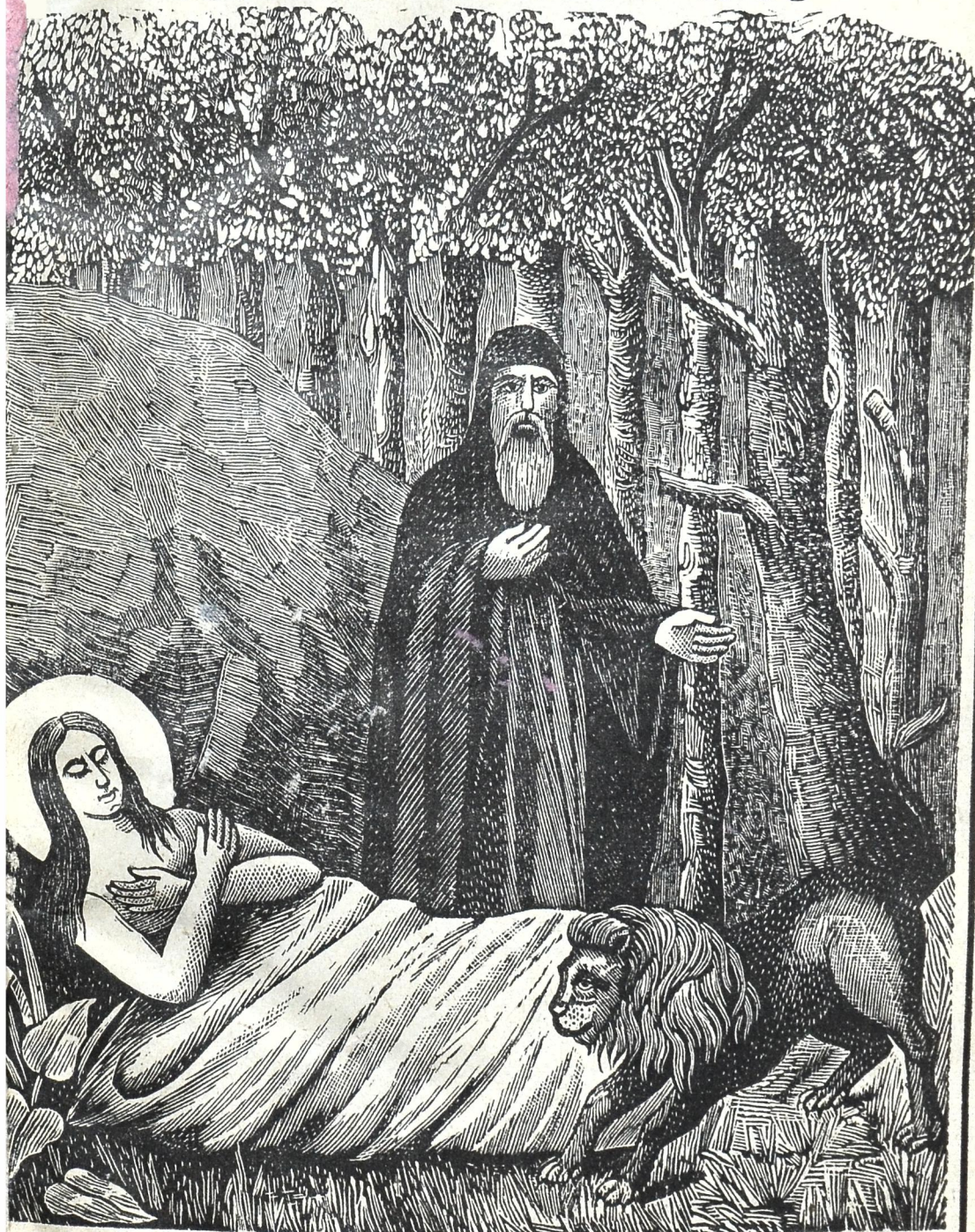
ცხვრებს დინსის დედის
შარიაშ ეგვიპტელისა

K 1817
10

თარგმანი შ. შარაძისა, შესამე გამოცემა შარაძისა და აშ. სტამბისა.
ტფილისი, 1898 წ.
სტამბა შ. შარაძის. იდ აშ. ნიკ. ქუჩა. № 21.

ცხოვრება ღირსისა დედისა
მარიაშ ეგვიპტელისა

თარგმანი მ. შარაძისა, მესამე გამოცემა შარაძისა და აზნ. სტამბისა.

ტფილისი, 1898 წ.

სტამბა მ. შარაძის. აღ აზნ. ნიკ. ქუჩა. № 21.

Дозовлено цензурою. Тифлисъ, 30-го марта, 1899 года.

წინასიტყვაობა

სიკვდილს რომ სიცოცხლეს არ მოს-
დევდეს, ერთი დღეს არ ეღირებოდა
ქვეყანაზე გვეცხოვრა, თუნდ მთელის ქვე-
ყნის მპყრობელიც რომ ვყოფილიყავით.

1817/10
გაგვეგონებათ ერთ გვარს ცხოველზე ნათქვამი
ანდაზა; თავის საკბილოს ვერ შესწვდა და იძახოდა
პარასკევიაო. მეტად მშვენიერი ანდაზაა. ვნებათა ზე-
გულის თქმათა ამყოლი კაცი სრულიადა ჰგავს ამ
ცხოველს. როცა ადამიანი ცოდვასა და ბოროტე-
ბაშია გართული, იგი მოწყვეტილია ღვთის მად-
ლისაგან, გონება ვერ უწვდება იცნას ის, ვისგანაც
არსებობა მიუღია, და სინდისისაგან ნამხილებ სირ-
ცხვილის დასამშვიდებლად ზემოხსენებულ ცხოველსა-
ვით გაიძახის: პარასკევია, პარასკევიაო. ხომ მიხვდით
რასაც ნიშნავს ეს პარასკევი? ვითამ ყველაფერი
ტყუილია, სიცრუეა: რაც თვალით დასანახი და გუ-
ლის მოსაწონი არ არის, ის არ უნდა იწამოს, არ
უნდა დაიჯეროს კაცმაო. მერე? რა უნდა ვსთქვათ
ამისთანა კაცზე? უნდა ვსთქვათ იგივე, რაც მთვრა-
ლზე: არ დამთვრალიყო, კარგი იყო და, რაკი დათ-
ვრა, მთვრალ კაცს რაღა მოეთხოვებაო. ამას-

თან, როცა მთვრალი კაცი უთავბოლოდ ლაპარაკს დაიწყებს, ვიტყვით ხოლმე: ღვინო ალაპარაკებსო.

განა ვნება და გულის თქმა იგივე ღვინო არ არის ადამიანისათვის, და თუ ამისთანა კაცს ყველაფერი ტყუილად და სიცრუედ მიაჩნია, ეგ იმიტომ რომ მას ეს ღვინო, ეს გულის თქმა ალაპარაკებს და ალაპარაკებს იმისთვის, რომ რაც მართალი და ჭეშმარიტია, წინაღმდეგი და მამხილებელია იმის გულის თქმისა და ცუდის ქცევისა. თუმცა თვითონაც არ მოსწონს თავისი ასეთი ქცევა, რადგანაც კარგად ჰხედავს, რომ კეთილს და სიმართლეს უფრო მეტი პატივი და გავლენა აქვს ხალხში, მაგრამ მაინც კიდევ ბოროტს მომხრეობს, იგი უყვარს და უყვარს იმისთვის, რომ იმის ძუძუსა სწოვს, იმის ძუძუთი სტკებება. ხშირად მოხდება, მამა გაცილებით უკეთესი, უფრო მოყვარული იყოს თავის შვილისა ვიდრე დედა, მაგრამ შვილს მაინც უფრო დედა უყვარს და უყვარს იმისთვის, რომ იმის ძუძუსა სწოვს და იმითი სტკებება. კეთილი და ბოროტი ხომ ორივე ძუძუს მაწოებელი დედაა ადამიანისათვის, მაგრამ საქმე ის არის, რომ ამათში რომელიც ცრუა, მატყუარაა და მოჩვენებაა, იგი თვითონვე გვეძებს, გვეხვეწება და გვაწვდის თავის ძუძუსა, ხოლო რომელიც მართალი და ჭეშმარიტი ძუძუა, იგი ჩვენ თითონ უნდა მოვინახოთ, ვიპოვნოთ და გავინახოთ საყვარელ საზრდოდ. ამას კი

გონების თვალი უნდა და აბა ბოროტებასა და ცოდ-
ვაში გართულოს კაცს განა შეუძლია გონების
თვალი აახილოს და დაინახოს ის, რის დანახვასაც
თვითონვე ერიდება და ეჯავრება! ამას მხოლოდ
ბოროტი სწამს, იმას სცემს თაყვანს, ხოლო რაც
გონებას ანათლებს და ზნეობას აკეთილშობილებს,
იმისათვის იმას არა სცალიან, უძლურია, გულს ვერ
გადაუშლის და ვერ იწამებს; და რაკი ამ სიკეთესა
და ძალას მოკლებულია, რაღა თქმა უნდა, იმას
არა სწამს არც წმიდათა ცხოვრების ისტორია,
არც სახარება და არც თვით ღმერთი. იგი ყველას
იმას უქადაგებს, რომ ყველაფერი ტყუილია, ზღა-
პარია და მოგონილიაო.

სხოპრიბა წმ. ღირსისა დედისა

მარიაჲ ეგვიპტელისა

აცვა მეფის საიდუმლოისა კეთილ არს, ხოლო ღვთის საქმის განცხადება და აღსრულება პატიოსან და საქებელ, — ასე უთხრა რაფიელ მთავარ-ანგელოზმა მართალს ტობიას, როცა სასწაულით თვალები აუხილა. — ამისათვისო, ამბობს პატრიარხი იერუსალიმისა წმიდა სოფრონი, არ შემოიძლია დავიდუმო ის დიდი და საკვირველი საქმე, რომელმაც ჩემამდე მოაღწია და რომელიც შეეხება ღირსის მარიაჲ ეგვიპტელსა და იმის ცხოვრებას. აი თვით ეს ცხოვრებაც.

პალესტინის ერთს მონასტერში სცხოვრობდა მოხუცი, სახელად ზოსიმე. ამ ზოსიმემ, ისევ ყრმამ, ცამეტი წელიწადი ფიცხელს მოღვაწეობაში განატარა. იგი იყო კეთილ-მსახური, სახელ-განთქმული და ნიჭიერი საღმრთო მქადაგებელი. როდესაც იგი მოხუცდა, გაიფიქრა: ნეტავი თუ სადმე მოიპოვება ისეთი მეუღაბნოე, რომელმაც ჩემს მოღვაწეობაზე უმეტესი ღვაწლი მაჩვენოს ღ ან აღმებატებოდეს სათნოებითაო. ამ დროს წარმოუდგა ანგელოზი და უთხრა:

— ზოსიმე! მართალია, შენი მოღვაწეობა დიდია, მაგრამ იცოდე, ქვეყანაზე არ მოიპოვება ისეთი კაცი, რომ სრული იყოს ყველაფრით. არის ისეთი მოღვაწეობა, რომელიც შენ არ იცი, და დიდათაც აღემატება შენსას. ცხონების გზანი ხომ მრავალ არიან. წადი მდინარე იორდანის მახლობლად რო მონასტერია და იქ შეიტყობ ყველაფერს.

ზოსიმე წავიდა ანგელოზის მიერ ნაჩვენებ მონასტერში, მიიღო იქაურის წინამძღვრისაგან ლოცვა-კურთხევა და იქვე დაესაღგურა.

დადგა დიდი მარხვა. ამ მონასტერში წესად ჰქონდათ: როგორც დადგებოდა მარხვა, ყველანი ეზიარებოდნენ პირველსავე კვირიაკეს, შემდეგ სტოვებდნენ მონასტერს, მიდიოდნენ იორდანის გაღმა უდაბურსადგილებში, იფანტებოდნენ აქა-იქ და, ერთმანეთისაგან დაშორებულნი, ლოცვასა და მარხვაში ატარებდნენ მთელს შვიდეულს. ღვთის მსახურების წესის შესასრულებლად მონასტერში რჩებოდა ერთი ან ორი ბერი; წასვლის დროს იმათთან მიჰქონდათ ლელვი, ინდის ხურმა, ზოგს ესეც არ მიჰქონდა და საზრდოებდა მხოლოდ მწვანილითა. როცა მოახლოვდებოდა ვნების კვირა, ბრუნდებოდნენ ისევ მონასტერში და ერთმანეთს არას ეტყოდნენ იმისას, თუ ვინ რა იმოღვაწა ამ ხნის განმავლობაში. ასეთი წესი მონასტრისა დაურღვევლად სრულდებოდა თითოეულისაგან.

ამ წესის მიხედვით ზოსიმეც გაემგზავრა ზემო-

ხსენებულ ადგილისაკენ. ერთხელ მოიწადინა მიმო-
ველო შორი და შუაგული უდაბური ადგილები, რომ
იქ ეპოვნა ის მოღვაწე, ვისგანაც სწავლა და და-
რიგება უნდა მიეღო. ამ განზრახვით იმოგზავრა რამ-
დენიმე დღე. ბოლოს, როცა ერთ ადგილას ჩვეუ-
ლებრივს ლოცვას ასრულებდა, შენიშნა რაიმე კა-
ცის მსგავსი. ზოსიმეს შეეშინდა, ეგონა მოჩვენებააო,
მაგრამ პირს ჯვარი გადისახა და ისევ განაგრძო ლო-
ცვა. როცა ლოცვა დაასრულა, კიდევ გაიხედა იქი-
თკენ და ეხლა-კი დარწმუნდა, რომ ის ჩვენება ადა-
მიანი იყო: მეტის მზისა და სიცხისაგან დამწვარი ღ
გაშავებული იყო, თავზე თეთრი თმა ჰქონდა და
ყელამდე სცემდა. ზოსიმეს ძლიერ გაეხარდა, რად-
გან დიდი ხანია არ ენახა არც ერთი სულდგმული,
და გაეშურა იმისაკენ. იმანაც, როგორც შენიშნა
ზოსიმე ჩემკენ მოდისო, მაშინვე მიუარებულ ადგილს
მიჰმართა. ზოსიმეც, თითქო დაავიწყდა თავისი მო-
ხუცებულებაო, დაედევნა სწრაფის ნაბიჯით, და რო-
ცა მიუახლოვდა იმოდენად, რომ ხმის გაგონება შე-
ეძლო, შესძახა მალლის ხმით:

— მონაო ჭეშმარიტის ღვთისაო, რისთვის გარ-
ბიხარ ჩემისთანა ცოდვილის მოხუცისაგან? სდევინ
და მომეც შენი ლოცვა-კურთხევა.

მან უპასუხა:

— მამაო ზოსიმ! ვერ შემძლია მოგიახლოვდე-
ხოლოო თუ ინებებ, რომ მე ცოდვილმა მივიღო შე-

ნი ლოცვა-კურთხევა, პირველად მომაწოდე როგორმე რაიმე სამოსელი.

ზოსიმეს გაუკვირდა: ვინ უნდა იყოს, არ მიცნობს და სახელს-კი მეძახისო? მაშინვე გაიძრო ზემო სამოსელი, გადაუგდო და თვითონ უკანვე დაბრუნდა პირის მოსარიდებლად. განდეგილმა აიღო, ჩაიცვა ეს სამოსელი, მივიდა ზოსიმესთან და უთხრა:

— მამაო ზოსიმ, რისთვის მოსულხარ აქ ჩემისთანა ცოდვილის დედა-კაცის სანახავად?

ზოსიმემ სთხოვა ეამბნა მისთვის თავისი ვინაობა, ცხოვრება და თავგადასავალი.

განდეგილმა პასუხი არ მისცა და გაჩუმებული იდგა.

— გთხოვ, განუმეორა ზოსიმემ: მამაზე ყოველივე და არა დაჰიმალაო-რა. თვით ღვთის განგებამ მომიყვანა შენდა სანახავად და ღმერთს ხომ წინააღმდეგობას ვერ გაუწევ.

— მრცხვენია, მამაო, უპასუხა მან, გიამბო ჩემი ცხოვრება და თავგადასავალი, მაგრამ აღარ დაგიფარავ და გეტყვი ყველაფერს. მხოლოდ გთხოვ, შეევედრო ღმერთს ჩემთვის, რომ შემიწყალოს და მიმიღოს საშინელს განსჯის დღეს.

„მე ვარ ქრისტიანი და დავიბადე ეგვიპტეს ქვეყანაში. როცა შევიქენ თორმეტის წლისა, დედამამისავე სიცოცხლეში დავსტოვე სამშობლო და წავედი ალექსანდრიაში. აქ პირველად დავკარგე

ჩემი ქალწულება და მივყევ უზნეო ცხოვრებას. ჩვიდმეტი წელიწადი ვემონებოდი ჩემს ხორციელს გულის-თქმას ისე, რომ მთელმა ალექსანდრიამ იცოდა ჩემი ამბავი და მიცნობდნენ, როგორც ავის ზნისა და ცუდის ყოფა-ქცევის დედაკაცს. ვსცხოვრებდი ასე იმიტომ-კი არა, რომ ფულს ვეხარებოდი. ფულს მე არ ვღებულობდი, ბევრჯელ ვყოფილვარ გაჭირვებაში და ხშირად ჩემ ხელთ-საქმეზე მშიერი ვმჯდარვარ. მე მინდოდა მხოლოდ ჩემი გაუმაძღარი გულის-თქმა დამეკმაყოფილებინა და ამიტომ იმასა ვცდილობდი, რაც შეიძლებოდა მეტი ახალგაზდობა მომეზიდა. მე უბედურს ასე მეგონა, რომ ადამიანის ბედნიერება მარტო ამისთანა ხორციელს ცხოვრებაში მდგომარეობდა.

„ვატარებდი რა ამ გვარს ცხოვრებას, ერთხელ დავინახე ზღვისაკენ მიმავალი ლივიანელი და ეგვიპტელი ხალხი. ვკითხე ერთს მგზავრთაგანს და მითხრა: ესენი იერუსალიმში მიემგზავრებიან ჯვართ-ამაღლების დღესასწაულზე დასასწრებლად. მეც არ წამიყვანენ-მეთქი?— ვკითხე. იმან მიპასუხა, თუ ფული და საზრდო გაქვს, წასვლას არავინ დაგიშლისო.“

„ფული და საზრდო არა მაქვს, მაგრამ შემიძლია დავუმეგობრდე რომელსამე ხომალდში მყოფთაგანს და ის შემინახავს-მეთქი.“

„ამ გვარად გადავსწყვიტე იერუსალიმს წასვლა, მხოლოდ იმიტომ-კი არა, რომ დღესასწაულს დავსწრებოდი, არამედ ჩემის გულის თქმისა და ავ-

ხორციანობის დასაკმაყოფილებლად... ოჰ, მამაო ზოსიმე, წელანაც გითხარი, რომ ნუ მაიძულებ-მეთქი გაამბო ჩემი სირცხვილი. მეშინიან, რომ ჩემს საქციელზე ლაპარაკმა ჰაერიც-კი არ შემწიკვლოს“...

ზოსიმე არ ეშვებოდა და სთხოვდა სიტყვა ბოლომდე დაესრულებინა.

განდევილმა ისევ განაგრძო სიტყვა:

— ვუთხარი თუ არა იმ მგზავრს ასეთი ურცხვი სიტყვები, გაეცინა და მაშინვე მომშორდა. მე-კი დავაგდე ჩემი ხელთ-საქმე და გავეშურე ზღვისაკენ. ზღვის პირს რო მივუახლოვდი, იქ დავინახე ათამდე ყმაწვილი კაცი, თამამად ჩავერიე მათ შორის, შევყევ ხომალდში და ვსთხოვე: „წამიყვანეთ მეც-მეთქი და თან უთხარი რამდენიმე ურცხვი სიტყვებიც. ყველას გაეცინა ლ და მთანხმდნენ წაყვანას. ხომალდი აუშვეს და გავსწიეთ იერუსალიმისაკენ. რა მოხდა ამ მგზავრობის დროს, ამას რა ენა გამოსთქვამს, ან რა სმენა აიტანს. ვინ მოსთვლის, მე უბადრუკმა რამდენი შევაცდინე, ისეთნიც-კი, რომელნიც სრულიადაც არ ფიქრობდნენ ასეთის ცოდვის ჩადენას. არა თუ თქმა, წარმოდგენაც-კი ძნელია ყველა იმისი, რა უწმინდურებაც მე ჩავიდინე. მიკვირს, ზღვამ როგორ აიტანა ამდენი ჩემი უსჯულოება, მიწა რატომ არ გამისკდა და ჯოჯოხეთმა ცოცხლივ არ ჩამნთქა. მაგრამ ღმერთი, რომელსაც არ უნდა სიკვდილი ცოდვილთა, არამედ სულგრძელებით მოელის მისგან სინანულსა, მოელოდა ჩემს მოქცევასაც.

„ჯერ დღესასწაული არ დამდგარიყო, რომ იერუსალიმში მივედით. მისვლისას თანამოგზაურთ გარდა, იქაც მრავალი გავიცანი და ვსცხოვრობდი ჩვეულებრივ ბიწიერად.

„დღესასწაულიც დადგა. დილა ადრიან ავდექი და დავიწყე ქუჩა-ქუჩა სიარული სხვა-და-სხვა ცუდის ფიქრით. ვნახე, რომ ყველანი ეკლესიისაკენ მიეშურებოდნენ და მეც წავედი. მივედი ეკლესიასთან და გავჩერდი შესავალს კარებთან. მოატანა დრომ, როცა ცხოველს მყოფელი ჯვარი უნდა აემალლებიათ; ყველანი ეშურებოდნენ ეკლესიაში შესვლას, მეც მოვინდომე შესვლა, მაგრამ შევსდგი თუ არა ტაძრის კარებში ფეხი, რაღაც უხილავმა და საიდუმლო ძალამ უკანვე გამომტყორცა. კიდევ მოვინდომე შესვლა და კიდევ ასე მომივიდა. ასე რამდენჯერმე მოვინდომე შესვლა, მაგრამ ამაოდ— უხილავი ძალა არ მიშვებდა. სხვანი კი ყველანი თავისუფლად შედიოდნენ.

„სირცხვილეული და იმედ-გადაწყვეტილი მოვშორდი კიბეს და მიშენებულ კამარის კუთხეში დავდექი. დიდხანს ვიდექი იქ განცვიფრებულნი. დასასრულ გონებაზე მოვედი და ვფიქრობდი: რა მიზეზია, რომ ეკლესიაში ვერ შევსულვარ-მეთქი. ამ ფიქრზე ცხადად წარმომიდგა ჩემი წარსული ცხოვრება, ვიგრძენ საშინელი სიმძიმე ცოდვისა და ამასთან ისეთი სინანული აღმეძრა, რომ სულ ერთიანად შემერყა გული და სული. ვიწყე ტირილი, ოხვრა და მკერდზე ცემა. ამ

დროს უცებ თვალი ავახილე და დავინახე კედელზე ჩამოკიდებული ღვთის-მშობლის ხატი. ძრწოლითა და სასოებით მივმართე და შევლაღადე: „ოჰ, ქალწულო მარია! ვიცი, რომ არა ვარ ღირსი ვიხილო შენი წმიდა სახე, მაგრამ გამიგია, რომ შენგან შობილი მაცხოვარი სოფლისა იმისათვის მოსულა ქვეყანაზედ, რომ მოუწოდოს ცოდვილთა სინანულად. შემეწიე მეცა ცოდვილსა, რომელსაც არავინ მივის შემწე და მომხმარე. მომეცი ნება, რომ მეც შევიდე ეკლესიაში და ვიხილო ის ცხოველს მყოფელი ჯვარი, რომელზედაც დაემსჭვალა და სისხლი დასთხია სოფლის გამოხსნისათვის შენგან შობილმან ღმერთმან. ბრძანე, დედაო ღვთისაო, რათა მეც, უღირსსა, განმეღოს ბჭენი ტაძრისანი, რომ თაყვანი-ვსცე ქრისტეს ჯვარსა; ამასთან იყავ ჩემი თავდები შენგან შობილის წინაშე, რომ ამიერიდგან აღარ შევაგინებ ჩემს სულსა და ხორცსა მრუშებითა, არამედ, ველირსები თუ არა ნახვას ცხოველს მყოფელს ჯვარისას, მაშინვე დავუტევებ სოფელსა და ყოველსავე სოფლიურსა და წავალ იქ, სადაც შენ გენებება.

„შევევდრე ამ სახით თუ არა, მაშინვე მივიღე საიდუმლოებრივი ნება-რთვა, აღვეგზნე სარწმუნოებითა და სასოებითა ღვთის-მშობლის მოწყალებაზედ და დავიძარ ადგილიდამ ეკლესიაში შესასვლელად. როგორც მივატანე ეკლესიის კარებს, საშინელმა შიშმა და კანკალმა ამიტანა, თუმცა წინ წასვლას-კი აღარა მიშლიდა-რა. დასასრულ ველირსე

ეკლესიაში შესვლას და მთხვევას ცხოველს მყოფელის ჯვარისას. აქ ვიგრძენ ნამდვილი ღვთის მოწყალება, ვიგრძენ, რამდენად მოწყალეა ღმერთი და როგორ მზად არის ყოველთვის მიიღოს ყველა მონაწილე.

„ჯვარის მთხვევის შემდეგ უწინდელსავე აღაგას მივედი, სიხარულით აღვსებული და ვვარდი ღვთისმშობლის ხატის წინაშე და შევლაღადე: მარადის ნეტარო, ქალწულო და დედაო ღვთისაო! შენ დიდი კაცთ მოყვარეობა გამოიჩინე ჩემდა მომართ. მე ვიხილე ისეთი დიდება, რომლის ნახვის ღირსი სრულიად არ ვიყავი. გარნა დიდება ღვთის მოწყალებას, რომ შენის უუამდგომლობით შეიწყნარებს ყველა ცოდვილის სინანულს. ეხლა დროა, დედოფალო, შევესრულო ის, რაც შეგპირდი და რაც აღვითქვი. იყავ ჩემი მწე და ხელმძღვანელი სინანულის გზაზედ“.

„როგორც გავათავე ეს სიტყვა, თითქო შორიდან ხმა მომესმა:

— „თუ წახვალ იორდანის გაღმა მხარეს, იქ ნახავ განსასვენებელსაო“.

ეს ხმა რო გავიგონე, ხელ-ახლად მივაპყარ თვალი ღვთისმშობლის ხატს და შევევედრე: „ღვთისმშობელო დედაო! ნუ დამიტევებ მე“. ამ სიტყვებით გამოვედი იქიდან და დავადგე გზას. გზაზე შემხვდა ვიღაცა, მომაწოდა სამი დრაჰკანა ფული და მითხრა: „მიიღე ესა, დედაო!“ ამითი ვიყიდე

სამი მომცრო პური, იქვე ვიკითხე იორდანისაკენ მიმავალი გზა და, როცა მაჩვენეს, თვალ-ცრემლიანი გავეშურე იქითკენ. ვიარე მთელი დღე კითხვა-კითხვით და ბოლოს მივედი იორდანის მახლობლად მყოფ იოანე ნათლისმცემლის ეკლესიასთან. აქ ვილოცე, მერე წავედი იორდანეზედ, დავიბანე ხელები და ისევ დავბრუნდი ეკლესიაში. აქ ვეზიარე, შემდეგ მივიღე მცირე საზრდო, იორდანის წყალი დავლიე და ის ღამე გავათრე მშრალს დედამიწაზე; მეორე დღეს, დილით, ვნახე პატარა ნავი და გავედი იორდანის გაღმა მხარეს. აქ შევევედრე კიდევ ღვთის-მშობელს და ვსთხოვე მივეყვანე იქ, საცა იმისი ნება იყო. მას აქეთია ვსცხოვრობ აქ ღვთის მოწყალებასა და შემწეობაზე დაიმედებული.

— რამდენი წელიწადია, რაც აქ იმყოფები? —
ჰკითხა ზოსიმემ.

— ორმოცი წელიწადია, — უპასუხა მან: — იმ დღიდან, რაც იერუსალიმიდან გამოვედი.

— საზრდოდ რას ჰხმარობ?

— იმ პურიდან, რომელიც იერუსალიმში ვიყიდე, თან გამომყვა ორ პურ-ნახევარი. ამ პურით გავიტანე თავი რამდენიმე წელიწადი; როცა ეს შემომელია, მწვანელი ვიხმარე საზრდოდ.

— ნუ თუ ამ ხნის განმავლობაში არავითარი განსაცდელი არ შეგემთხვა ისეთი, რომ ძალა დაეტანებინა შენთვის და თავი დაგენებებინა აქაურობისათვის?

— ოხ, მამაო ზოსიმე! შენ ეხლა იმისთანა რასმე მეკითხები, რომლის მოგონება თავსზარსა მცემს; რო მოვიგონო ყველა ის განსაცდელი, რაც აქ გამოვიარე, მეშინიან, ამ მოგონებაზე ისევ არ გან-
მიახლდეს ეს განსაცდელი.

— სთქვი ყოველივე და ნურათერს დამიმალოვ,
— სთხოვა ზოსიმემ.

— დიად, მამაო ზოსიმე, — პირველს ჩვიდმეტს წელიწადს განუწყვეტელი ბრძოლა მქონდა ჩემს ხორციელს ვნებასა და გულის-თქმასთან. როცა სა-
ქმლის ჭამას დავიწყებდი, მომინდებოდა ხორცი და თევზი და საშინლად მომენატრებოდა ღვი-
ნო. აქ-კი წყალის ნაკლულევანებასაც ვიტანდი. ხან-
და ხან ფიქრად მომივიდოდა და მომესურვებოდა მე-
მღერნა ცუდი და მაცდური სიმღერა-ლექსები, მაგ-
რამ ამ დროს ვიწყებდი ტირილსა, ოხვრასა და მკე-
რღზე ცემას. ფიქრითა და გონებით მივმართავდი იერუსალიმის ღვთის-მშობლის ხატს, მოვიგონებდი იმ პირობას, რომელიც იქ წამოსვლის დროს აღვუ-
თქვი, ვსთხოვდი შველასა და განთავისუფლებას ამ განსაცდელისაგან და მხოლოდ ამის შემდეგ მოეფი-
ნებოდა ჩემს სულს სხივი ღვთის მადლისა და განუსა-
ზღვრელს ნეტარებას ვიგრძნობდი. აი, ამ ბრძოლაში გაღატარე ჩვიდმეტი წელიწადი. ტანისამოსი, რომე-
ლიც აქ მომყვა, სულ ერთიანად შემომეძარცვა და ამის გამო ხან მეტი სიცივე მაწუხებდა და ხან სიც-
ხე. ამ ხნის შემდეგ-კი ღმერთმა განმამტკიცა თვი-

სის მადლითა, იგი მფარველობს ჩემს ცოდვილს სულს და დამშვიდებულსა და დაწყნარებულს სხეულს იცავს ყოველ გვარის ცოდვისა და ხორციელის საჭიროებისაგან. ვსაზრდობ და ვიფარვი სიტყვითა ღმრთისათა, რომელიც შეიცავს თვის შორის ყოველსავე, ამისათვის, რომ არა მარტო პურითა სცხონდების კაცი (მათ. 4., 4). შიშველთა მრავალთა დაიძინეს თვინიერ სამოსლისა, ხოლო სამოსელი სულთა მიუღიეს. წვეთითა მათა დასველდენ, ვინათგან არა აქვნდათ საფარველი, ქვათა შინა შეიმოსდენ (იოხი, თავ. 24. მუხ. 8 და 9).

— განა საღმრთო წერილიც გისწავლია? —
ჰკითხა ზოსიმემ.

განდეგილმა ამ კითხვაზე კრძალოვით გაიღიმა და უპასუხა:

— არც საღმრთო წერილი მისწავლია და არც წიგნი, გარნა ცხოველი და ჭეშმარიტი სიტყვა ღვთისა განსწავლის გონებასა კაცისასა.

გაოცებული ზოსიმე აღიდებდა განგებულებასა ღვთისასა, უნდოდა დავარდნილიყო და თაყვანი ეცა განდეგილისათვის, მაგრამ იმან შეაჩერა და უთხრა: მამაო, გაფიცებ ღმერთსა და მაცხოვარსა ჩვენსა იესო ქრისტესა, რომ არავის უთხრა ეგ ამბავი, სანამ არ წამიყვანს ღმერთი ამ ქვეყნით. ეხლა წადი მშვიდობით და კიდევ მნახე მომავალს ზაფხულს. ამასთან, გევედრები, ღვთის გულისათვის, შემისრულო ეს თხოვნა: მომავალის მარხვის დიდს ხუთშაბათს

წამომიღე ქრისტეს ცხოველს მყოფელი სისხლი და ხორცი და მომიტანე სოფლის მახლობლად მდებარე იორდანის კიდეზედ; მე მოვალ იქ და მივიღებ წმიდა საიდუმლოს. მას შემდეგ, რაც იოანე ნათლისმცემლის ეკლესიაში ვეზიარე, აღარ მიმიღია წმიდა საიდუმლო და ეხლა ძლიერი სურვილი მაქვს იმისი მიღებისა.

შემდეგ გამოეთხოვნენ ერთმანეთს და განშორდნენ. ზოსიმე დაბრუნდა მონასტერში და არავისთვის არ უთქვამს ნანახი ამბავი.

დადგა მეორე დიდ-მარხვა. ზიარების შემდეგ ყველანი წავიდ-წამოვიდნენ. ზოსიმე დარჩა მონასტერში და ცოტა ავადაც შეიქმნა. როცა გათენდა დიდი ხუთშაბათი, ზოსიმე მორჩა ავადმყოფობისაგან და, როგორც ნათქვამი ჰქონდა, იმავე დღესვე, საღამოს ეამს, წავიდა დანიშნულ ალაგას. დიდ ხანს ელოდა იქ და ამასთან სწუხდა კიდევ, რომ ნავი არსადასჩანდა, რომლითაც შესძლებოდა განდევილს გამოღმა გამოსვლა. ამ დროს გამოჩნდა კიდევ განდევილი, მოადგა იორდანის ნაპირს, გადასახა ჯვარი და, როგორც ხმელეთზე, იწყო ზედ გამოსვლა. ზოსიმე აღივსო გამოუთქმელის სიხარულით ამ საკვირველების დანახვაზე და უნდოდა თაყვანი ეცა იმისათვის, მაგრამ მდინარეზე მომავალმა განდევილმა ხმა მაღლად უთხრა:

— მამაო ზოსიმე! რათა იქმ მაგას! არ იცი, რომ წმიდა საიდუმლო გაქვს თანა?!

ზოსიმე ამ სიტყვებზე შეჩერდა. განდევილი მივიდა ზოსიმესთან და ცრემლ-მორეული უთხრა:

— მაკურთხე, მამაო!

გაოცებულმა და გაკვირვებულმა ზოსიმემ უიშითა და ძრწოლით წამოიძახა:

— ჭეშმარიტად დიდ არს ღმერთი. დიდება შენდა, ქრისტე ღმერთო ჩვენო, რომელმაც ასეთის შენის მხევალის ჩვენებით დამანახვე, თუ რამდენად შორსა ვარ სისრულისაგან.

განდევილმა სთხოვა ზოსიმეს, წაიკითხე სიმეოლო სარწმუნოებისა და ლოცვა უფლისაო, და როცა ეს შეუსრულა ზოსიმემ განდევილმა მიიღო წმიდა საიდუმლო, შემდეგ აღიპყრო ხელი ცისაკენ და წარსთქვა ეს ღვთის მიმრქმელის სიმონ მართალის ლოცვა: „აწ განუტევე მონა შენი, მეუფეო, სიტყვისაებრ შენისა, მშვიდობით, რამეთუ იხილეს თვალთა ჩემთა მაცხოვარება შენი“.

შემდეგ მიუბრუნდა მოხუცს და უთხრა:

— მამაო ზოსიმ! გვედრები ერთი თხოვნა კიდევ შემისრულე: წადი ეხლა მშვიდობით მონასტერში და მომავალს წელს კიდევ მოდი იქ, საცა პირველად მნახე. თვით ღვთის ნებაა, რომ ასე მოიქცე. ილოცე მარადის ჩემთვის, ზოსიმემაც სთხოვა, რომ შენც ევედრე ღმერთს ჩემთვისაო. შემდეგ განდევილმა გადასახა ჯვარი მდინარეს და გავიდა გაღმა ისევე, როგორც გამოვიდა. ზოსიმე გაოცებული და გახარებული დაბრუნდა მონასტერში და მხოლოდ

ისა სწყინდა, რატომ სახელი არა ვჰკითხეო, თუმცა-კი უნდა ენახა მაინც ხელმეორედ.

გავიდა წელიწადი. ზოსიმე დიდმარხვის პირველსავე კვირას ეზიარა და წავიდა განდეგილის სანახავად, მაგრამ იგი გარდაცვლილი დახვდა. გულ-ხელ დაკრეფილი და მის მიერ მიცემულ სამოსელ-გადაფარებული ესვენა დედამიწაზედ. ზოსიმემ დიდხანს უტირა. თან არ იცოდა, რა ექმნა. არ იცოდა რა იყო განსვენებულის სურვილი: ისევ ისე დაეტოვებია, თუ დაემარხა. ამ ფიქრში რო იყო, შენიშნა მიცვალებულის თავთან შემდეგი წარწერა: „მამაო ზოსიმე! მიაბარე მიწას აქვე გვამი მდაბალის მარიამისა და ლოცვა ჰყავ ჩემთვის. გარდავიცვალე პირველს აპრილს, პარასკევს, მაცხოვრის ჯვარ-ცმის დღეს, იმ დღეს, რა დღესაც შენგან წმიდა საიდუმლო მივიღე“. ზოსიმეს გაუკვირდა, რადგან განდეგილმა წერა არ იცოდა, როგორც თვით იმისგანვე ჰქონდა ნათქვამი; ამასთან გაუხარდა, რომ გაიგო იმისი სახელიც გარდაცვალების დღე. იქვე ხე ეგდო და ზოსიმემ დაუწყო საფლავს თხრა, მაგრამ ვერას გზით ვერ შესძლო იმისი ამოთხრა, რადგან მიწა, სიცხის გამო, ძლიერ გამხმარიყო. როცა დაიღალა, ამ დროს აიხედა და დაინახა მიცვალებულთან ლომი. ზოსიმეს ძლიერ შეეშინდა, ლომი-კი წყნარად და მშვიდად მივიდა მასთან და დაიწყო კლანჭებით საფლავის ამოთხრა. როცა დაასრულა ლომმა საფლავის თხრა, ცრემლ მორეულმა ზოსიმემ წარმოსთქვა შე-

სათფერი გალობა, მიაბარა მიწას მიცვალებული და
ლმობიერი დაბრუნდა მონასტერში.

ღირსი მარიამი სცხოვრობდა რომის მეფის იუ-
სტინიანის დიდის მეფობის დროს. გარდაიცვალა 521
წელს ქრისტეს დაბადების შემდეგ. მალე მიიკვალა
ზოსიმეც. ღირსის მარიამის ცხოვრება აღწერა
ერუსალიმის პატრიარქმა წმიდა სოფრონმა.

ბროკარი, ხმა ც.

შენ შირის საკვირველთ დედა, კეთილად დაცულ
იქმნა ხატება, რამეთუ აღიდე ჯვარი და შეუდეგ ქრის-
ტესა, და მოქმედი აწაყებდი შეურაცხუთასა ხარც-
თასა, ვითარცა წარმაფასა, ხელთ დეწასა სულისასა,
ვითარცა უკვდავისა ანუებისასა, რომლისთვისცა ანგე-
ლოსთა თანა იხარებს სული შენი, ნეტარო მარია.

კონდაკი ხმა ზ.

მეძავობათა მიერ ზირველ აღსავსე მრავალ სახეთა,
სძლად წმიდად ქრისტესა დღეს სინანულითა შეწენარე-
ბულ იქმნა, ანგელოსთა მოქალაქობითა მიმსგავსებული,
ეშმაკთა ჯვარისა საჭურველითა უჩინო ჭყეფეს, ამისთვის
მეუფისა გამოსჩნდა სძლად მარია დიდებული.

